

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ПРОГРАМА

**творчого конкурсу для здобуття
ступеня бакалавра за іншою спеціальністю для осіб, які здобули раніше такий
самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше
одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА
ВИРОБНИЦТВО»**

Освітня програма: «ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ»

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення абітурієнтів, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план та спроможні під час навчання за спеціальністю досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої освітньої діяльності в ХДАК на факультеті кіно-телемистецтва.

Прийом абітурієнтів проводиться за творчим конкурсом. Він проводиться у два етапи: з фаху «Виконавська майстерність» та з «Теорії та історії аудіовізуального мистецтва».

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити

Знання:

- Основ майстерності оператора;
- драматургії та роботи над сценарієм;
- основ кіно освітлення та кіно композиції, операторські прийоми, прийоми по створенню візуальних ефектів.
- Технологія зйомки режисерських етюдів та портретних інтерв'ю.
- Знання роботи зі знімальною та монтажною технікою.

Уміння:

- розробляти творчу концепцію операторського втілення режисерських етюдів та портретних інтерв'ю.
- реалізувати режисерських етюдів та портретних інтерв'ю за законами композиції;
- володіти основами кіно освітлення та кіно композиції, операторськими прийомами, прийомами по створенню візуальних ефектів;
- володіти технологією зйомки режисерських етюдів та портретних інтерв'ю;
- володіти знімальною та монтажною технікою;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з основ майстерності оператора аудіовізуального твору.

Наявність навичок:

- поєднувати зусилля знімальної групи;
- мислення пластичними образами;

- слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- роботи з фото, відео- та звукотехнікою.

Творчий конкурс з **«Виконавської майстерності»** передбачає виконання та подання наступних творчих завдань:

- відео оригінал режисерського етюду;
- відео оригінал репортажу.

Завдання мають бути оформлені:

Відеороботи власного виробництва — на DVD (і в форматі DVD) на якому зазначаються тип і назва роботи, у твердому футлярі, з вкладишем, на якому зазначаються прізвище, ім'я та по-батькові виконавця, технічні характеристики зйомки.

Завдання абітурієнт повинен подати в приймальну комісію академії до початку творчого конкурсу. Незалежно від результатів творчого конкурсу відео- та письмові роботи абітурієнтам не повертаються.

Творчий конкурс «Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва та виробництва» передбачає перевірку загальнокультурного та кінознавчого-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих спеціальних закладів освіти I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю та умов зйомки, відповідно якому виконував творчі завдання абітурієнт;
- вміння проаналізувати основні особливості зазначених творчих завдань уміння проаналізувати теоретичні засади їх створення ;
- знання основних елементів операторської майстерності в аудіовізуальному мистецтві;
- знання основних засад драматургії аудіовізуального твору;
- орієнтації в основах звукорежисури;
- знання основ кіно освітлення та кінокомпозиції ;
- знання доробку провідних операторів.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів). Структура оцінки іспиту складається з кількості балів, що потенційно може отримати абітурієнт за кожний з видів творчих завдань.

«Виконавська майстерність»

Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар щодо репортажу
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар щодо психологічного режисерського етюду
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар щодо ситуаційного режисерського етюду
Від 1 до 20 балів	обґрунтована відповідь на питання з операторської майстерності
Від 1 до 20 балів	обґрунтована відповідь на питання з кіно освітлення та кінокомпозиції
100 балів	Максимальна кількість балів

«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва та виробництва»

Кількість балів	Зміст завдання
Від 1 до 20 балів	аналіз основних понять «кадр», «мізанкадр», «монтажна фраза»; теоретичних засад створення репортажу та режисерського етюду
Від 1 до 20 балів	характеристика основних елементів операторської майстерності в аудіовізуальному мистецтві
Від 1 до 20 балів	Характеристика основних засад драматургії аудіовізуального твору, основ сценарної майстерності
Від 1 до 20 балів	Характеристика основних етапів розвитку кіно та телебачення
Від 1 до 20 балів	Характеристика доробку провідних операторів
100 балів	Максимальна кількість балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ,

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Початковий 123 і нижче	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до операторської діяльності. Відсутні будь-які теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями формування кадрупостереження, кадрупоняття; не знає принципи формування монтажноі фрази. Відсутні схильності до фотомистецтва та операторської діяльності, професійні дані для створення елементарних фотографічних форм пластичного мислення. Не здатний до виконання творчих завдань. Слабкі теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Не здатний до пластичного візуального мислення. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність. Теоретичні знання з фаху мають суттєві прогалини.
Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями розробки операторського задуму в зазначений програмою творчих завданнях. Має деякі операторські схильності, слабку виконавську емоційну виразність, але відсутні професійні дані для створення завдань необхідного рівня. Здатний до посереднього виконання творчого завдання. Вкрай посередні теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями формування основ візуального мислення. Має деякі операторські схильності, Банально вирішує творче завдання.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності в розробці творчих завдань. Має середні професійні дані для створення зазначених творчих завдань. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання. Посередні теоретичні знання з фаху.
Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці постановочного плану режисерського задуму зазначених творчих завдань. Має професійні дані для виконання творчого завдання. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.
	Абітурієнт володіє практичними навичками втілення режисерського задуму екранного твору, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення творчих завдань. Виявляє методичність та варіативність при вирішенні творчого завдання.
	Абітурієнт добре володіє практичними навичками виконання творчих завдань, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для втілення творчих завдань. Виявляє методичність та операторські схильності. У цілому задовільні теоретичні знання з фаху.

Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки зазначених творчих завдань. Має операторські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки зазначених творчих завдань. Має операторські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками розробки творчих завдань. Виявляє методичну досконалість у втіленні запропонованих творчих завдань. Має яскраві операторські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.

Абітурієнти, які отримали під час випробування менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996.
2. Арнхейм Р. Кино как искусство / Р. Арнхейм. — М., 1960.
3. Алфьорова З.°І. Історія кінематографа і телебачення: підручник / З. І. Алфьорова, Г. В. Старкова. — Харків: ХДАК, 2016.
4. Волков Н. Композиция в живописи / Н. Волков. — М., 1977.
5. Вольнец М. Профессия оператор: учеб. пособие для вузов / М. Вольнец. — М. : Аспект Пресс, 2008.
6. Головня А. Мастерство кинооператора / А. Головня. — М., 1965.
7. Головня А. Фотокомпозиция / А. Головня, — М., 1962.
8. Гордийчук И. Техника съёмки в искусстве кинооператора / И. Гордийчук. — М., 1978.
9. Дебор Г. Общество спектакля / Г. Дебор; пер. с фр. — М. : Логос, 1999.
10. Довженко О. Зібрання творів у 4-х тт. / О. Довженко. — К., 1996.
11. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996. Т.6.
12. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры / И. Елатомцева. — Минск : Белорус. наука , 2007.
13. Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части I, II, III / М. Каган. — Л. : Искусство, 1972.
14. Коллингвуд Р. Дж. Принципы искусства / Р. Дж. Коллингвуд; пер. с англ. — М. : Языки русской культуры, 1999.
15. Кракауэр З. Природа фильма / З. Кракауэр. — М., 1974.
16. Медынский С. Компонуем кинокадр / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 1992.
17. Медынский С. Оператор: Пространство. Кадр : учеб. пособие для вузов / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 2004.
18. Соколов А. Монтаж: телевидение, кино, видео : учебник. Ч. 3 / А. Соколов. — М. : Изд. А. Дворников, 2003.
19. Фрейлих С. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского / С. Фрейлих. — М.,

1998.

20. Хренов Н. Кино. Реабилитация архетипической реальности / Н. Хренов. — М. : Аграф, 2006.

21. Шаронов В. Основы композиции / В. Шаронов. — М., 1989.

22. Шаронов В. Свет и цвет / В. Шаронов. — М., 1961.

Відповідальний за випуск З. І. Алфьорова.